

Инициативата на ЕС за по-добро регулиране: причини, мерки, изисквания към държавите

УВОД

По целия свят, правителствата са изправени пред увеличаващи се искания за подобряване на качеството на техните регулативни дейности. Такива искания са изразени от различни участници: бизнес асоциации се оплакват от регулаторни разходи и бюрократични тежести, свързани със спазване на националните законодателства; потребителски групи изискват ясна и строга регулация на пазарните субекти в области като безопасността на храните, обществения транспорт, енергетиката и, разбира се, на финансовите пазар. Нещо повече, на обществени услуги като училища, болници и университети се търси отговорност за постигнатите резултати, чиято оценка се извършва въз основа на стандарти за изпълнение. Налице е тенденция, не от скоро, на преминаване към режим на регулиране, който става все по-важен инструмент и гарант за обществения ред, имайки предвид нарастващите правителствени разходи и общественото осигуряване, които се разглеждат като алтернативни режими на управление¹. Скорошната световна финансова криза засили тази тенденция, като се има предвид изчерпването на ресурсите на правителствата след спасяването на банките и предоставените икономически пакети за стимулиране.

С други думи, режимът на регулиране ще става все по-отявлен и следователно високото качество на законодателството ще става все по-важно. Докато качеството на регулирането не е нова тема, разработването на план за цялостно по-добро регулиране като специфична дейност на правителствените реформи е сравнително нов компонент на тази тенденция, макар и то да се развива бавно. За първи път, през 1995 г., ОИСР дефинира насоки за регулаторна реформа и създаване на „по-добро регулиране“ като поле за реформа на „цялото на правителство“. Според тези насоки, редица инструменти за по-добро регулиране трябва да бъдат задължителни и структурите на управление трябва да бъдат институционализирани с оглед по-доброто регулиране да се превърне в ключов проблем в ежедневните дейности по регулиране от министерства и агенции.

От началото на 2000 г. е започнала работа транснационална общност в Европа, която се състои на държавни служители от екипи за по-добро регулиране, разположени

¹ Majone, G. (1994), “The Rise of the Regulatory State in Europe”, *West European Politics* 17, 77–101.